

Beslutningsforslag nr. B 32. Fremsat den 1. november 2000 af Tove Videbæk (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Jann Sjursen (KRF)

Forslag til folketingsbeslutning

om frit valg og hjemmehjælpsgaranti efter klippekortmodel

Folketinget opfordrer regeringen til snarest at fremsætte de nødvendige forslag, der indebærer følgende:

- 1) Kommuner, der ikke har udliciteret hjemmehjælpen til et privat firma, skal have pligt til at indgå aftale med mindst ét privat firma med henblik på, at den enkelte modtager af hjemmehjælp skal kunne vælge, om det skal være et privat firma, der skal være fast henholdsvis alternativ leverandør af hjemmehjælp (bortset fra hjemmesygepleje).
- 2) Den enkelte modtager af hjemmehjælp skal kunne vælge ny fast leverandør af hjemmehjælp inden for et tidsrum af højst 7 dage.
- 3) Hvis kommunen er valgt som fast leverandør af hjemmehjælp, men helt eller delvis ikke yder den aftalte (visiterede) hjemmehjælp til tiden, skal hjemmehjælpsmodtageren kunne vælge at få de manglende ydelser af et privat firma som alternativ leverandør inden for et tidsrum af 7 dage.
- 4) Den enkelte hjemmehjælpsmodtager udstyres med et klippekort (servicekort), der beskriver de aftalte (visiterede) ydelser. Af kortet skal det fremgå, hvilken hjemmehjælper der har udført ydelserne og hvornår. Det er hjemmehjælperen, der udfylder kortet, mens det er hjemmehjælpsmodtageren, der opbevarer det.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Formål

Det er et overordnet formål med forslaget at indføre en hjemmehjælpsgaranti ved hjælp af en klippekort-model og frit valgs-ordning mellem offentlig og privat leverandør. Forslaget skal styrke hjemmehjælpsmodtageres rettigheder i forhold til kommunerne gennem mere selvbestemmelse. Det tilsigter endvidere at styrke grundlaget for den bedst mulige service på hjemmehjælpsområdet og derigennem opnå større tilfredshed hos brugerne.

Baggrund

Hjemmehjælpsmodtagere oplever ofte, at den aftalte hjemmehjælp helt eller delvis bliver aflyst eller udsat på grund af personalemangel i hjemmeplejen. Her til kommer, at der mange steder er en stor udskiftning blandt plejepersonalet. Det øger utrygheden hos især ældre hjemmehjælpsmodtagere.

Nogle kommuner har indgået aftaler med private firmaer om at udføre den visiterede praktiske og personlige hjælp, så borgerne frit kan vælge, om det skal være kommunen eller det private firma, der skal levere ydelsen. Kommunen får sund konkurrence, og borgerne får valgfrihed, der i sidste ende sikrer den bedste service og en større tilfredshed med ydelserne. Forslagsstillerne er af den opfattelse, at hjemmehjælpsmodtagere i alle landets kommuner bør have en sådan valgfrihed, og at alle kommuner derfor skal forpligtes til at indgå aftale med mindst ét privat firma om at udføre visiteret hjemmehjælp, så hjemmehjælpsmodtagere får frit valg mellem den kommunale og den private leverandør.

Muligheden for at vælge mellem forskellige leverandører kan medvirke til at sikre, at brugerne får den personlige og praktiske hjælp, de er tildelt, ligesom det bliver muligt for brugerne at skifte leverandør, hvis kvaliteten af hjemmehjælpen ikke lever op til forventningerne. Brugeren udstyres med et klippekort (servicekort) med klip svarende til den tildelte hjælp. Kortet klippes, når hjælpen faktisk bliver udført. Hvis

ydelsen ikke bliver leveret, kan brugeren benytte klip-pet ved at vælge en alternativ leverandør.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1)

Kommuner, der har udliciteret hjemmehjælpen til et privat firma, skal ikke være omfattet af dette forslag. Dette skyldes, at formålet med dette forslag alene er at sikre hjemmehjælpsmodtagere imod, at kommunerne ikke opfylder deres forpligtelse til at levere den visiterede hjemmehjælp, herunder at det skal ske til tiden (samme dag som det er aftalt). Tilsynet med udførelsen af opgaverne lykkes langtfra alle steder hvor kommunen har såvel den udførende funktion som myndighedsfunktionen (tilsynsførende). Hvis kommunen derimod – helt eller delvist – har overladt udførelsen af hjemmehjælpsopgaverne til et privat firma, fører kommunen tilsyn med, at en anden virksomhed – nemlig det private firma – overholder dets kontraktmæssige forpligtelser. Det må antages at give størst tryghed hos brugerne, hvis den, der udfører en opgave, ikke er den samme som den, der fører tilsyn med opgaveudførelsen.

Udførelsen af hjemmesygeplejens opgaver kan i dag ikke overlades til private firmaer. Forslagsstillerne er positive over for, at kommunerne får mulighed for at overlade udførelsen af hjemmesygeplejeopgaver til private, men mener, dette spørgsmål egner sig bedst til at blive taget op i et selvstændigt forslag.

Ad 2)

Nogle kommuner, der i dag har en frit valgs-ordning, giver den enkelte modtager af hjemmehjælp ret til at skifte fast leverandør inden for et tidsrum af højst 7 dage. Det må formodes, at en hjemmehjælpsmodtager vil have en interesse i at have en fast leverandør i en længere periode, men muligheden for at skifte med kort varsel er en sikring af brugerens rettigheder, hvis der ydes en dårlig service. Dette giver leverandøren – såvel kommunen som det private firma – et incitament til at fastholde en god service eller forbedre en dårlig.

Det kan endvidere have den afledede effekt, at leverandøren vil være mere interesseret i, hvad der har betydning for brugeren.

Ad 3)

Det anses for rimeligt at kræve, at hjemmehjælpsmodtageren skal udnytte sin ret til at vælge alternativ leverandør inden for 7 dage, da der ellers vil være tale om en reel opsparingsmulighed. Formålet med forslaget er ikke millimeterretfærdighed, men at sikre hjemmehjælpsmodtagerne de ydelser, de er blevet visiteret til og derfor må antages at have et behov for.

Ad 4)

Klippekortet (servicekortet) skal tjene som dokumentation for den hjælp, der er ydet eller ikke ydet. Kortet kan dermed bruges direkte ved udøvelsen af det frie valg, jf. nr. 3. Selv om hjemmesygeplejen ikke skal være omfattet af det frie valg efter dette forslag, vil det af hensyn til overblikket over samtlige tildelte ydelser være hensigtsmæssigt, hvis også disse ydelser er beskrevet i kortet. Forslagsstillerne mener samtidig, der bør arbejdes hen imod indførelse af en intensiveret tilsynsordning, der kan varetages af et udvidet embedslægetilsyn, og som også skal omfatte hjemmehjælpsmodtagere i eget hjem. Hvis dette gennemføres, kan servicekortet tjene som grundlag for en del af dette tilsyn.

Administrative konsekvenser

Det forventes, at forslaget vil medføre en meget begrænset meradministration for kommuner, der opfylder deres plejeforpligtelse for så vidt angår licitation (nr. 1), skift af fast hjemmehjælpsleverandør (nr. 2) og udfærdigelse af klippekort/servicekort (nr. 4). Øget administration som følge af, at der vælges en alternativ leverandør ved kommunens manglende levering af den aftalte hjemmehjælp m.v., jf. nr. 3, medtages ikke her. Kommunen har i forvejen pligt til at levere den aftalte hjemmehjælp.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at ville medføre ingen eller kun meget begrænsede merudgifter for kommuner, der opfylder deres plejeforpligtelse. Udgifterne forbundet med en let øget administration forventes ikke eller kun i begrænset omfang at overstige den forventede gevinst ved licitation af hjemmehjælpsopgaven (frit valg af fast leverandør, jf. nr. 1). Øgede udgifter som følge af, at der vælges en alternativ hjemmehjælpsleverandør ved kommunens manglende levering af den aftalte hjemmehjælp m.v., jf. nr. 3, medregnes ikke her. Kommunen har i forvejen pligt til at levere den aftalte hjemmehjælp.

Skriftlig fremsættelse

Tove Videbæk (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om frit valg og hjemmehjælpsgaranti efter klippekortmodel.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.